



# Innst. 301 S

(2011–2012)

## Innstilling til Stortinget fra transport- og kommunikasjonskomiteen

Dokument 8:90 S (2011–2012)

### **Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen, Kenneth Svendsen, Christian Tybring-Gjedde og Jørund Rytman om graderte parkeringsbøter**

Til Stortinget

#### **Sammendrag**

I representantforslaget fremmes følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen fastsette regler for illeggelse av parkeringsbøter, der kort tidsoverskridelse medfører lav bot, og der boten øker proporsjonalt etter hvor lenge kjøretøyet står parkert over tiden.
2. Stortinget ber regjeringen fastsette regler for illeggelse av parkeringsbøter, der det ikke gis anledning til å gi maksimal bot dersom parkeringsregler/markering er svakt angitt.
3. Stortinget ber regjeringen fastsette regler slik at parkering kan betales på etterskudd uten bot i spesielle tilfeller, som ved akutt behov for sykehustjeneste og lignende.
4. Stortinget ber regjeringen endre regelverket slik at parkeringsselskaper i større grad må følge satsene for gebyr og tilleggsavgift fastsatt i forskrift om offentlig parkeringsregulering og parkeringsgebyr.
5. Stortinget ber regjeringen gjennomgå klageordninger for parkeringsbøter og om nødvendig fastsette generelle retningslinjer som sikrer uavhengighet i klagenemndene.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for representantforslaget.

#### **Komiteens merknader**

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Anne Marit Bjørnflaten, Susanne Bratli, Freddy de Ruiten, Siri Hov Eggen, Magne Rommetveit og Tone Merete Sønsterud, fra Fremskrittspartiet, Jan-Henrik Fredriksen, Ingebjørg Godskesen, Bård Hoksrud og Arne Sortevik, fra Høyre, Øyvind Halleraker, Lars Myraune og Ingjerd Schou, fra Sosialistisk Venstreparti, Hallgeir H. Langeland, fra Senterpartiet, Janne Sjelmo Nordås, og fra Kristelig Folkeparti, lederen Knut Arild Hareide, viser til Dokument 8:90 S (2011–2012) om graderte parkeringsbøter, samt vedlagte uttalelse, datert 2. mai 2012, fra Samferdselsdepartementet v/statsråden.

Komiteen mener gjeldende rammer for offentlig og privat parkeringsregulering ikke er gode nok. Komiteen viser til at Samferdselsdepartementet i lengre tid har arbeidet med å få på plass forslag til endringer. Viktige formål i dette arbeidet er å gjøre reglene mer brukervennlige, i tillegg til å ivareta konkurransehensyn mellom offentlige og private aktører og gi større klarhet i kommunenes ulike roller innen parkering.

Komiteen imøteser regjeringens forslag til lovendringer som er nødvendige for å gjennomføre et nytt og bedre regelverk for både offentlig og privat parkeringsvirksomhet. Komiteen forutsetter at et nytt lovverk vil medføre bedre kvalitet og brukervennlighet i alle deler av parkeringstjenesten som tilbys.

Komiteen er enig med forslagsstillerne i at sanksjonene ofte ikke står i et rimelig forhold til parkeringsovertredelsene. Komiteen mener derfor departementet bør vurdere hvorvidt det bør innføres et system hvor sanksjonene differensieres. Komiteen viser til at representantforslaget skisserer en mulig modell for hvordan det kan løses i praksis der kjøretøyet har stått over tiden. Komiteen peker imidlertid samtidig på at et veldig detaljert og finmasket system for sanksjoner kan gi et uoversiktlig og komplisert system som er lite brukervennlig.

Komiteen mener det er viktig å få på plass et regelverk som ivaretar pasienter og pårørendes behov for parkering utenfor sykehus på en bedre måte enn i dag. I særlige tilfeller bør det være mulighet for etterskuddsvis betaling. Komiteen vil videre understreke behovet for å stramme inn overfor ulovlig parkering på handikapplasser.

Komiteen viser til at mange kommuner, herunder Trondheim kommune, har innført et system hvor forbrukeren kan betale parkeringstid fra mobiltelefon, både med SMS og med en egen telefonapplikasjon. Erfaringene fra Trondheim med SmartPark-app-en er ensidig positive så langt. Det er nesten 5 000 personer som har lastet ned app-en og det er solgt over 2 500 billetter hittil. Komiteen mener dette er et godt eksempel på brukervennlig teknologi som bidrar til å minimere problemet med tidsoverskridelse. Bedre og mer brukervennlige teknologiske løsninger som betaling fra mobiltelefon vil bidra sterkt til en bedre og mer brukervennlig parkeringstjeneste.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, foreslår at representantforslaget vedlegges protokollen.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til brev fra samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa av 2. mai 2012, der statsråden langt på vei er enig i forslagsstillerens synspunkter. Disse medlemmer viser til statsrådets omtale av en pågående gjennomgang av parkeringsregelverket, som riktignok har tatt lang tid, men ser det som positivt at denne gjennomgangen hevdes å være bredere enn problemene som er reist i forslaget. Statsråden skriver at siden prosessen ikke er ferdig, kan hun ikke nå gå i detalj om de forslag som ventes fremmet, men at dette vil bli redegjort for i høringen når den kommer. Disse medlemmer viser videre til at statsråden skriver at hun derfor på dette tidspunkt ikke kommenterer de fem forslagene mer konkret. Disse medlemmer vil derfor for

ordens skyld fremme forslagene på nytt, for å sikre at alle punkter omfattes av nevnte gjennomgang.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fastsette regler for illeggelse av parkeringsbøter, der kort tidsoverskridelse medfører lav bot, og der boten øker proporsjonalt etter hvor lenge kjøretøyet står parkert over tiden.»

«Stortinget ber regjeringen fastsette regler for illeggelse av parkeringsbøter, der det ikke gis anledning til å gi maksimal bot dersom parkeringsregler/markering er svakt angitt.»

«Stortinget ber regjeringen fastsette regler slik at parkering kan betales på etterskudd uten bot i spesielle tilfeller, som ved akutt behov for sykehustjeneste og lignende.»

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen endre regelverket slik at parkeringsselskaper i større grad må følge satsene for gebyr og tilleggsavgift fastsatt i forskrift om offentlig parkeringsregulering og parkeringsgebyr.»

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå klageordninger for parkeringsbøter og om nødvendig fastsette generelle retningslinjer som sikrer uavhengighet i klagenemndene.»

Komiteens medlemmer fra Høyre vil understreke viktigheten av å ha et klart og ryddig regelverk i offentlig forvaltning av parkeringsplasser. Disse medlemmer imøteser økt bruk av prisme-mekanismen når det gjelder offentlige parkeringsplasser. Konsekvensen av mer effektiv prising vil være bedre allokering av parkeringsplassene. En mest mulig effektiv ressursallokering er en forutsetning for et høy velferdsnivå, og markedet for parkering bør til en viss grad være underlagt dette effektivitetskravet. Disse medlemmer mener forslaget er et steg i denne retningen, og mener derfor det er positivt at forslagsstillerne ønsker dette behandlet. Det er positivt at bileier gis et insentiv til å flytte bilen raskest mulig etter at parkeringstiden har gått ut. Det er også positivt med et sanksjonsnivå som står i forhold til den parkeringsovertredelse som har funnet sted. Disse medlemmer vil understreke at forslagene krever klare og tydelige definisjoner for å kunne operasjonaliseres. Disse medlemmer vil påpeke at konsekvensen av noen av forslagene vil være en styrking av rettighetene til enkeltmennesker. Disse

medlemmer vil også understreke at forflytningshemmedes parkeringsbehov bør tas hensyn til i utforming av parkeringsregler. Disse medlemmer er i dag tilfredse med parkeringsklagenemndens sammensetning, men vil følge nøye med på situasjonen i den private delen av parkeringsbransjen. Disse medlemmer vil videre understreke at felles parkeringsregler for offentlige og private aktører må ta hensyn til vernet om den private eiendomsretten.

## **Forslag fra mindretall**

### **Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:**

#### *Forslag 1*

Stortinget ber regjeringen fastsette regler for illeggelse av parkeringsbøter, der kort tidsoverskridelse medfører lav bot, og der boten øker proporsjonalt etter hvor lenge kjøretøyet står parkert over tiden.

#### *Forslag 2*

Stortinget ber regjeringen fastsette regler for illeggelse av parkeringsbøter, der det ikke gis anledning til å gi maksimal bot dersom parkeringsregler/markering er svakt angitt.

#### *Forslag 3*

Stortinget ber regjeringen fastsette regler slik at parkering kan betales på etterskudd uten bot i spesielle tilfeller, som ved akutt behov for sykehustjeneste og lignende.

### **Forslag fra Fremskrittspartiet:**

#### *Forslag 4*

Stortinget ber regjeringen endre regelverket slik at parkeringsselskaper i større grad må følge satsene for gebyr og tilleggsavgift fastsatt i forskrift om offentlig parkeringsregulering og parkeringsgebyr.

#### *Forslag 5*

Stortinget ber regjeringen gjennomgå klageordninger for parkeringsbøter og om nødvendig fastsette generelle retningslinjer som sikrer uavhengighet i klagenemndene.

## **Komiteens tilråding**

Komiteens tilråding fremmes av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument 8:90 S (2011–2012) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen, Kenneth Svendsen, Christian Tybring-Gjedde og Jørund Rytman om graderte parkeringsbøter – vedlegges protokollen.

Oslo, i transport- og kommunikasjonskomiteen, den 21. mai 2012

**Knut Arild Hareide**

leder og ordfører

## Vedlegg

### **Brev fra Samferdselsdepartementet v/statsråden til transport- og kommunikasjonskomiteen, datert 2. mai 2012**

#### **Vedrørende Dokument 8:90 S (2011-2012) om graderte parkeringsbøter**

Jeg viser til brev av 17. april 2012 fra transport og kommunikasjonskomiteen med forespørsel om uttalelse fra Samferdselsdepartementet til Dokument 8:90 S (2011-2012) om graderte parkeringsbøter.

Gjeldende rammer for offentlig og privat parkeringsregulering er ikke gode nok. Samferdselsdepartementet har derfor i lengre tid arbeidet med å få på plass forslag til endringer. Viktige formål i dette arbeidet er å gjøre reglene mer brukervennlige, i tillegg til å ivareta konkurransehensyn mellom offentlige og private aktører og gi større klarhet i kommunenes ulike roller innen parkering. En bredt sammensatt arbeidsgruppe nedsatt av Samferdselsdepartementet foreslo i 2006 at dagens forskjellige ordninger innen offentlig og privat virksomhet erstattes med en felles parkeringsordning som skal gjelde for alle som vil tilby parkering til allmennheten, enten mot betaling eller på andre vilkår.

Samferdselsdepartementet har arbeidet videre med saken og en ny, bredt sammensatt arbeidsgruppe har hjulpet Samferdselsdepartementet i utarbeidelsen av konkrete forslag til hvordan en slik ordning kan gjennomføres. Jeg vil så snart nødvendige avklaringer er gjort med berørte departementer, sende forslag på høring.

Det ligger i dette at jeg mener det er for snevert å begrense seg til å se på reaksjonene som ilegges ved brudd på parkeringsreglene, slik forslagsstillerne i hovedsak gjør. Publikum som parkerer har grunn til gjennomgående å vente bedre kvalitet og brukervennlighet i alle deler av parkeringstjenesten som tilbys. Dette gjelder alt fra skilting, oppmerking og betalingsordninger til håndheving, klagemuligheter, inndriving m.v.

De problemstillinger som forslagsstillerne er opptatt av er i all hovedsak vurdert i det arbeid som nå gjøres, og de hensyn som ligger bak forslagene er søkt ivaretatt, om enn til dels på en noe annen måte. Siden prosessen ikke er ferdig kan jeg ikke nå gå i detalj om de forslag som ventes fremmet. Dette vil det bli redegjort for i høringen når den kommer. Jeg

kan derfor på dette tidspunkt ikke kommentere de fem forslagene mer konkret.

Jeg vil likevel generelt peke på at det i dag kun er den offentlige parkeringsvirksomheten som er særskilt regulert, altså den virksomhet som utøves av kommuner ved bruk av offentlige skilt. Privat parkeringsvirksomhet er ikke særskilt regulert. En felles regulering av offentlig og privat parkeringsvirksomhet vil derfor forutsette lovendringer. Det arbeides med forslag til nødvendige lovendringer, særlig endringer i vegtrafikkloven. Jeg vil derfor etter at høring er gjennomført komme til Stortinget med forslag til lovendringer som er nødvendige for å gjennomføre et nytt og bedre regelverk for offentlig og privat parkeringsvirksomhet. Regjeringen kan derfor ikke uten lovendringer fastsette en del av de endringer som det foreslås at Stortinget skal be regjeringen om å fastsette.

Jeg vil også presisere at reaksjoner ved overtredelser av parkeringsreglene ikke er bøter, slik begrepet brukes i strafferetten. Reaksjonene er avkriminaliserte og er således ikke straff. Det er derfor noe misvisende når det i forslaget brukes begrepet «parkeringsbot». Beskrivelsen av de ulike reaksjoner er heller ikke helt dekkende. Innen det offentlige regulerte systemet kan det ilegges «tilleggsavgift» ved overtredelse av reglene knyttet til avgiftparkering, jf. parkeringsforskriften (forskrift 1. oktober 1993 nr. 921 om offentlig parkeringsregulering og parkeringsgebyr) § 13. Det vil typisk være manglende betaling, utløpt billett, parkering i strid med oppmerking eller billett ligger ikke synlig for kontroll. Det offentlige kan også ilegge «parkeringsgebyr», jf. parkeringsforskriften § 14. Dette ilegges typisk ved overtredelser av skiltede parkerings- og stanseforbud eller ved overtredelser av trafikkreglenes alminnelige regler for stans og parkering.

Jeg vil i den forbindelse understreke at det er reglene knyttet til parkering mot betaling eller på andre vilkår som har vært vurdert av de arbeidsgrupper som er nevnt. Dagens regler for håndheving av parkerings- og stanseforbud, som sanksjoneres med gebyr, er i svært liten grad berørt. I lys av det arbeidet som nå gjøres, vil det imidlertid være aktuelt også å gå gjennom reglene for gebyrhåndheving.